

การบริหารจัดการเมืองในสถานการณ์ Virus corona 2019 Urban management in the situation of Virus corona 2019

มะลิ ทิพพ์ประจง

วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

Mali Thipprajong

Phetchaburi Buddhist College

Email: thipprajongmali@gmail.com

Received 11 August 2024; Revised 5 January 2025; Accepted 27 April 2025.

บทคัดย่อ

หลังจากประเทศไทยประสบกับปัญหาทางการเมืองไม่ว่าจะสถานการณ์ที่ต้องเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม เทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตลอดถึงการที่ต้องประสบกับปัญหาของไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมามีความชัดเจนในการบริหารจัดการประเทศที่มีความโดดเด่นและชัดเจนอย่างที่ควรจะดำเนินการให้เกิดเป็นรูปธรรมมากนัก ส่วนหนึ่งก็มาจากการที่ประเทศมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อยและปัญหาเศรษฐกิจของโลกและเศรษฐกิจของประเทศไทยเองก็มีเรื่องราวได้ของภาคประชาชนที่ยังไม่มีปัญหาอยู่ทั้งด้านภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุนในประเทศก็ยังคงมีความผันผวนอยู่ตลอดเวลาจะเห็นได้ว่าปัจจุบันภาคการเกษตรก็มีกำลังการผลิตและการซื้อต่ำการลงทุนก็มีการเคลื่อนย้ายฐานผลิตออกไปสู่ประเทศใกล้เคียงกับไทยมากขึ้น และการปิดตัวของภาคอุตสาหกรรมก็มีเพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีต

คำสำคัญ: การบริหาร, การเมืองไทย, ยุค Virus corona 2019

Abstract

After Thailand has experienced political problems, whether it is a situation that requires changes in politics, economy, society, education, culture, technology that plays an important role in driving the development of the country, as well as having to face the problem of the 2019 coronavirus, there may not be a clear and prominent way to manage the country that should be implemented to be tangible. Part of it is because the country has frequent political changes and the world's economic problems and the Thai economy itself has the issue of income of the people that still has no problems in both the agricultural sector, industry, trade and investment in the country are still not fluctuating all the time. It can be seen that currently, the agricultural sector has low production capacity and purchases. Investment has moved production bases to countries near Thailand more and the industrial sector has closed down more than in the past.

Keywords: Administration, Thai politics, Virus corona 2019 era

บทนำ

หลังจากประเทศไทยประสบกับปัญหาทางการเมืองไม่ว่าจะสถานการณ์ที่ต้องเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม เทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตลอดถึงการที่ต้องประสบกับปัญหาของไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมาอาจจะยังไม่มีคำตอบชัดเจนในการบริหารจัดการประเทศที่มีความโดดเด่นและชัดเจนอย่างที่ควรจะต้องดำเนินการให้เกิดเป็นรูปธรรมมากนัก ส่วนหนึ่งก็มาจากการที่ประเทศมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อยและปัญหาเศรษฐกิจของโลกและเศรษฐกิจของประเทศไทยเองก็มีเรื่องราวได้ของภาคประชาชนที่ยังไม่มีปัญหาอยู่ทั้งด้านภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุนในประเทศก็ยังไม่มีความผันผวนอยู่ตลอดเวลาจะเห็นได้ว่าปัจจุบันภาคการเกษตรก็มีกำลังการผลิตและการซื้อตำการลงทุนก็มีการเคลื่อนย้ายฐานผลิตออกไปสู่ประเทศใกล้เคียงกับไทยมากขึ้นและการปิดตัวลงของภาคอุตสาหกรรมก็มีเพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีต “New (ab)normal ทางการเมือง?” กนกรัตน์ เลิศชูสกุล อธิบายความสัมพันธ์รัฐจัดตั้งชุมชนสร้างกลไกสาธารณสุขในรอบหลาย 10 ปี วัฒนธรรมการเมืองแบบชนวนเชื้อเรื่องความสงบ การกำจัดและควบคุมฝ่ายค้านหลังเลือกตั้งทั้งในและนอกสภา และการใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน มีส่วนช่วยรัฐบาลประยุทธ์ประคองตัวได้ในช่วง COVID-19 ระบาด อย่างไรก็ตามมีปัจจัยท้าทายในอนาคตที่ต้องพิจารณาทั้งพลังคนรุ่นใหม่คนจนเมืองที่ไม่มีภาคเกษตรรองรับ และพลังอดีตกองเชียร์รัฐบาลทหารในเวทีเสวนาออนไลน์ “New (ab)normal ทางการเมือง?” โดยเครือข่าย We Watch เมื่อวันที่ 6 มิ.ย. กนกรัตน์ เลิศชูสกุล คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำเสนอหัวข้อ “การเมืองไทยก่อนหน้าโควิด ปัญหาอุปสรรคและการมีส่วนร่วมของประชาชน” กนกรัตน์ เริ่มนำเสนอว่าก่อนหน้าและช่วงการระบาดของ COVID-19 นั้น การเมืองไทยโดยเฉพาะการตรวจสอบจากภาคประชาชน มีการประเมินสถานการณ์อย่างไรบ้าง ต่อทั้งรัฐในสถานการณ์ทางการเมือง ในระดับโลกและในประเทศไทย และพิจารณาว่าการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบรัฐบาล การผลักดันนโยบายมีปัญหา อุปสรรค และความเป็นไปได้ได้อย่างไรบ้าง ถ้ามองการเมืองเมื่อปลายปี 2562 หรือจะนับการเมืองไทยตั้งแต่ปี 2562 ที่ผ่านมานับว่าเป็น unpredictable year (ปีที่คาดเดาไม่ได้) มีการเปลี่ยนแปลงเยอะมาก และมีเงื่อนไขหลายอย่าง มีผลการเลือกตั้งมากมายที่ทำให้เราคาดเดาไม่ได้ เราไม่รู้ว่าพรรคไหนจะโดนยุบ เราไม่รู้ว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกลไกรัฐจะเป็นอย่างไร พอมาถึงช่วงปลายปีและต้นปีที่ผ่านมา ฝั่งที่สนับสนุนประชาธิปไตยก็คาดหวังความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะจากผลการเลือกตั้งที่พรรคการเมืองของคนรุ่นใหม่รวมทั้งพรรคการเมืองหลายพรรคที่เคยเป็นของคนส่วนใหญ่ในประเทศชนะเลือกตั้ง แต่ไม่ได้ตั้งรัฐบาลเพราะกลไกของรัฐธรรมนูญที่มีปัญหาหรือมองเห็นพลังของนักศึกษาที่เริ่มก่อตัวก่อนที่จะเกิดการระบาดของ COVID-19 เกิดความไม่พอใจของประชาชนต่อความชอบธรรมของรัฐบาลทั้งคอร์รัปชั่น และกรณีต่างๆ และเมื่อเกิด COVID-19 ระบาดคนก็รู้สึกไม่พอใจต่อรัฐบาลที่มีนโยบายแก้ปัญหาเน้นไปที่ผลประโยชน์ของชนชั้นกลางระดับบนและชนชั้นนำ เช่น การปิดเมืองเป็นระยะเวลานาน เพื่อรักษาจำนวนตัวเลขผู้ติดเชื้อให้ต่ำ โดยไม่สนใจผลกระทบทางเศรษฐกิจที่คนเปราะบางไม่สามารถแบกรับต้นทุนเหล่านี้ มันก็สะท้อนคุณค่าที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางการเมืองกับสุขภาพ มากกว่าผลกระทบต่อคนกลุ่มอื่นๆ เราเห็นคนประท้วงหน้ากระทรวงการคลังทำให้หลายคนคิดว่าอาจจะมีการประท้วงที่ลุกขึ้นมาตรวจสอบรัฐบาลเติบโตมากขึ้น หรือมีคนประเมินว่ารัฐบาลอาจไม่ไปไม่รอดเพราะไม่สามารถจัดการวิกฤตที่ทำลายแบบ COVID-19 ได้ แล้วเวลาทั่วโลกประเมินเรื่องประชาธิปไตย

เผด็จการ ความสามารถของรัฐ ความชอบธรรมของรัฐ และความสัมพันธ์ของรัฐกับประชาชนในช่วง COVID-19 อย่างไร? มีคำถามในงานวิจัยหลายชิ้นว่าระหว่างรัฐบาลประชาธิปไตยกับเผด็จการ รัฐแบบไหนจัดการ COVID-19 ได้ดีกว่ากัน หลายคนยกตัวอย่างรัฐเผด็จการแบบจีนจัดการ COVID-19 ได้ดีกว่า หรือคูสิรัฐประชาธิปไตยในยุโรป มีคนตั้งคำถามกับประเด็นเรื่องรัฐประชาธิปไตยกับเผด็จการว่ารัฐแบบไหนสามารถจัดการกับ COVID-19 ได้ดีอย่างไรก็มีงานเสนอว่า เรื่องนี้ไม่ได้ดูความสามารถในการรับมือการระบาดว่าเป็นรัฐเผด็จการหรือประชาธิปไตย แต่ขึ้นอยู่กับ “state capacity” หรือความสามารถการจัดการของรัฐ รัฐเผด็จการในตะวันออกกลางก็ไม่สามารถจัดการโรคระบาดได้ ในขณะที่รัฐประชาธิปไตยอย่างเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน จัดการการระบาดได้ดีถ้าพิจารณาประเทศในเอเชียในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะพบว่าหลายรัฐเป็นรัฐอำนาจนิยม ช่วงต้นของการระบาด ก็มีคนเสนอว่า COVID-19 จะมาทำลายรัฐอำนาจนิยมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะก่อนหน้านี้รัฐเหล่านี้มีความชอบธรรมมาจากการรักษาการเติบโตทางเศรษฐกิจได้ เช่น สิงคโปร์ เวียดนาม พม่า หรือแม้แต่ไทย ปัญหาคือถึงแม้รัฐในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะรับมือการระบาดของ COVID-19 ได้ แต่ก็มีความทำลายตามมาคือรัฐเหล่านี้ที่เป็นรัฐอำนาจนิยมรวมทั้งไทยด้วยจะไม่สามารถจัดการปัญหาเศรษฐกิจหลังการระบาดได้เพราะมีความซับซ้อน กนกรัตน์ วิเคราะห์เมื่อกลับมาพิจารณาการเมืองไทย มีการประเมินในช่วงต้นของการระบาดที่รัฐไทยคงต้องเผชิญวิกฤตความชอบธรรมมากขึ้นในการจัดการปัญหาตั้งแต่ การระบาดจากสนามมวย ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ปัญหาแรงงาน เพราะที่ผ่านมาประเทศไทยมีลักษณะเปราะบางในการจัดการปัญหาซับซ้อนจากการจัดการปัญหาน้ำท่วม หมอกควัน PM2.5 หลายคนก็คิดว่ารัฐจะประสบความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหา COVID-19 ได้ แต่หลังเหตุการณ์ผ่านไป 2 เดือน สิ่งที่เราเห็นเป็นแบบนี้หรือเปล่า ต้นเดือนมิถุนายนตัวเลขผู้ติดเชื้อรายใหม่เหลือ 0 ติดต่อกันมาหลายวัน เราจะทำความเข้าใจรัฐไทยที่เราเคยเข้าใจว่าไม่มีประสิทธิภาพ เป็นรัฐที่นำโดยผู้นำมาจากกองทัพ ไม่มีประสบการณ์ในทางนโยบายเพื่อจัดการปัญหาซับซ้อน อย่างไร

ที่รัฐบาลไทยยังมีความชอบธรรมในระยะสั้นมี 4 ประเด็นคือ

1. ประสบความสำเร็จในการจำกัดจำนวนผู้ติดเชื้อ ที่มาความสำเร็จมีคำอธิบายหลายอย่าง ซึ่งนอกจากกลไกรัฐและความสามารถของระบบสาธารณสุข แต่เป็นความสำเร็จของการเติบโตของการเมืองภาคประชาชนที่ทำงานร่วมกับรัฐ เป็นการพัฒนาชุดความสัมพันธ์อีกแบบหนึ่งที่น่าสนใจ ภายใต้การเติบโตของรัฐที่พยายามจะสร้างความสัมพันธ์ไม่ว่าจะเรียกว่าเป็น co-optation หรือ collaborationก็ตาม แต่ในการเมืองชนบทและในท้องถิ่น คุณจะเห็นว่าการทำงานของ อสม. จริง ๆ แล้วไม่ใช่เฉพาะความสำเร็จของกระทรวงสาธารณสุขแต่เป็นความตื่นตัวของความต้องการที่จะอยากมีส่วนร่วมในการทำงานของกลไกรัฐของคนในท้องถิ่นด้วย

หรืออีกด้านหนึ่งอาจมองว่ามันเป็นความสำเร็จของรัฐไทยในการดึงคนในระดับรากหญ้าเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกลไกรัฐเพื่อทำงานและสร้างความชอบธรรมให้กับรัฐ

ในแง่นี้ก็ต้องทำความเข้าใจว่ารัฐไทยหรือรัฐบาลชุดนี้ที่ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา ไม่ใช่เพราะตัวรัฐบาลเองแต่เป็นประวัติศาสตร์ยาวนานของการทำงานร่วมกันระหว่างคนในชนบทกับกระทรวงสาธารณสุขที่มีนโยบายและความพยายามในการที่จะดึงภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากรัฐไทยไม่มีทรัพยากรเพียงพอในการจัดสรรทรัพยากรด้านสาธารณสุขลงไปในพื้นที่ทุกท้องถิ่นที่เราไม่มีแพทย์เวชปฏิบัติ (GP) ในทุกหมู่บ้านแบบในยุโรป แต่การมีอาสาสมัครในหมู่บ้าน และใช้งบประมาณในระดับที่น้อยมาก เป็นความสำเร็จของรัฐไทยในการ co-opt กลไก คน หรือทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อทำให้รัฐประสบความสำเร็จใน

การทำงาน ความสำเร็จครั้งนี้ในการจัดการกับโควิด โดยเฉพาะการมอนิเตอร์การจัดการ COVID-19 ในท้องถิ่น มันสะท้อนเรื่องนี้มากๆ ในระยะสั้น

ความสำเร็จอันนี้ไม่ได้สะท้อนความสำเร็จของรัฐบาล แต่มันสะท้อนถึงเราต้องเข้าใจพัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและประชาชน ที่พัฒนามาในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมา

2. กำจัดฝ่ายค้านไปหมด ในช่วงก่อน COVID-19 ระบาด ทั้งในและนอกสภา รัฐธรรมนูญ 2560 จัดการพรรคเพื่อไทย ภายใต้เงื่อนไขของรัฐธรรมนูญทำให้ไม่มี ส.ส.บัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ที่เคยเป็น พรรคขนาดใหญ่ของชนชั้นกลางก็หมดสภาพ แม้แต่จะเป็นฝ่ายค้านภายในพรรคร่วมรัฐบาลก็ไม่มีความสามารถอีกต่อไป รวมทั้งการยุบพรรคคอนาคตใหม่คือรัฐบาลจัดการพรรคฝ่ายค้านในสภาและนอกสภา ไม่ต้องพูดถึงมวลชนเสื้อแดงที่ถูกปราบและแกนนำถูกเยี่ยมตลอดเวลาดังแต่หลังรัฐประหาร ก็คือรัฐบาลประสบความสำเร็จในการจัดการเสียงที่แตกต่าง ที่เคยเป็นมวลชนกลุ่มใหญ่ในช่วงก่อนหน้า

3. มาตรการในการจัดการทางสังคม ผ่านการจำกัดสิทธิเสรีภาพ หรือ coercive state คือใช้กลไกกฎหมายและการเมืองจัดการ ผนวกกับกฎหมายที่ใช้ในการจัดการโรคระบาด ทั้งสองอันมันผนวกกัน ถ้าในอดีตเวลาเกิดวิกฤตหรือปัญหาอะไรขึ้น เราจะเห็นคนบนท้องถนนทันที แต่ครั้งนี้มันไม่เป็นแบบนั้น มีเงื่อนไขพิเศษที่ทำให้รัฐสามารถใช้อำนาจและกลไกทางการเมืองและทางกฎหมายในการจัดการเพื่อไม่ให้เกิดการลุกขึ้นมาของพลังในการตรวจสอบ

4. การร่วมมือกันระหว่างภาคประชาชนกับกลไกรัฐ เช่น ความสำเร็จของกระทรวงสาธารณสุข หรือ ดึงกลไกท้องถิ่นมาเป็นกลไกสาธารณสุข อย่างที่ 2 และ อสม. วัฒนธรรมทางการเมืองของไทยง่ายที่จะชวนเชื่อเรื่องความสงบของสังคม ซึ่งรัฐใช้บ่อยเมื่อเกิดวิกฤตแต่ละครั้ง

การ co-optation ระหว่างภาคประชาชนและกลไกรัฐ ซึ่งมีหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอยู่ ตัวอย่างแรก เรื่องความสำเร็จของกระทรวงสาธารณสุขหรือรัฐในการดึงกลไกในระดับท้องถิ่นเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลไกกระทรวงสาธารณสุข อย่างที่สองที่น่าสนใจคือ หลายประเทศถ้าอยู่ในช่วงวิกฤต มันอาจจะมีความพยายามนึกถึงการนำเสนออะไรที่มัน radical ทางเลือก แต่ในสังคมไทย เราเห็นตามประวัติศาสตร์มาโดยตลอดว่า วัฒนธรรมทางการเมืองที่เป็นอนุรักษ์ของไทยมันง่ายต่อการที่รัฐจะโปรโมทความสงบสุขและความมั่นคงทางการเมือง มันเป็นเรื่องใจ กลไกที่เกิดขึ้นมาหลายต่อหลายครั้งเมื่อสังคมไทยต้องเผชิญกับวิกฤติการ

นอกจากนั้น อีกประเด็นที่คิดว่าอยากจะทิ้งไว้ให้คิดกันต่อคือความสำเร็จของรัฐของกระบวนการต่อต้านทักษิณ กระบวนการอนุรักษ์นิยมก่อนหน้านี้ ประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนให้ “apolitical middle class” หรือ ชนชั้นกลางที่ไม่สนใจหรือเพิกเฉยต่อการเมืองกลายเป็นพลังอนุรักษ์นิยมและนิยมอำนาจ หรือ อำนาจนิยมในหัว 10 กว่าปีก่อนที่จะมีรัฐประหาร ความสำเร็จของขบวนการต่อต้านทักษิณทำให้ประชาชนจำนวนหนึ่งที่ก่อนหน้านี้ไม่เคยสนใจการเมืองตื่นตัวทางการเมืองแต่ไม่ใช่เป็นการตื่นตัวทางการเมืองแบบเสรีนิยม แต่ในฐานะกลไกสำคัญที่จะสนับสนุนพลังรัฐที่นิยมการใช้อำนาจ และส่งเสริมแนวคิดแบบอนุรักษ์นิยม

นี่เป็นจุดเริ่มต้นในการค่อยๆ ทำความเข้าใจว่าเรากำลังเผชิญอะไรอยู่ในฐานะภาคประชาชน นั่นคือสิ่งที่เห็นในระยะสั้น ท่ามกลางความสำเร็จของตัวเลขศูนย์ที่เราเห็นกันติดต่อกัน แต่ถ้าจะพูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในระยะยาว รัฐบาลจะต้องเจอกับ new normal politics คือการเมืองใหม่ที่เค้าไม่สามารถที่จะต้านทานได้ โดยภาพ 3 ภาพที่กำลังจะเกิดขึ้น คือ

1. คนรุ่นใหม่ที่กำลังจะตื่นตัวทางการเมืองหลังจาก COVID-19 ค่อยๆ ได้รับการแก้ไขปัญหาไป คน generation ใหม่ที่กำลังจะตักงานทันทีหลังจบในปี นี้ และคน generation ใหม่ที่จะจบในปีหน้าและไม่มีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นพลังที่จะท้าทายอำนาจของรัฐบาลในอนาคตแต่ยังไม่ใช่ตอนนี้

2. คนจนในเมืองที่ไม่มีชนบทและภาคเกษตรรองรับเหมือนช่วงวิกฤตเศรษฐกิจในช่วงปี 2540 พลังเหล่านี้จะตื่นขึ้นมาอย่างไร จะเปลี่ยนรูปแบบอย่างไร พวกเขาไม่สามารถเคลื่อนไหวภายใต้การจัดตั้งเคลื่อนไหวแบบคนเสื้อแดงในอดีต พลังเหล่านี้ที่คนชนชั้นกลางระดับล่างในอดีตที่กลายเป็นคนจนไปแล้ว คนเหล่านี้จะเป็นพลังลุกขึ้นมาท้าทายและสร้าง new normal ทางการเมืองใหม่ในช่วงอีก 1-2 ปี ข้างหน้าอย่างไร

3. พลังอดีตกองเชียร์รัฐบาลทหาร ซึ่งดิฉันก็ยังรู้สึกว่าเป็นพลังที่เปลี่ยนแปลงค่อนข้างยากและเข้าท่ามกลางความสำเร็จของรัฐที่จะทำให้รู้สึกว่ามีทัศนียภาพอยู่ พลังของคนเสื้อแดงยังอยู่ พวกคุณยังจะต้องช่วยในการรักษาอำนาจของผู้นำในปัจจุบัน นี่คือภาพในระยะยาวที่เราเห็นทางออกสำหรับการเคลื่อนไหวทางสังคมหากใครที่สนใจทางเลือกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท่ามกลางวิกฤตการณ์ COVID-19 อยากให้ลองเข้าไปดูเว็บไซต์จำนวนมากที่น่าสนใจ รวบรวมชุดประสบการณ์และตัวอย่างของ social movement หรือขบวนการทางการเมืองในช่วงยุค COVID-19 มีตัวอย่างของหลายประเทศ ทั้งการชุมนุมออนไลน์ที่พยายามชวนเพื่อนๆ จากทั่วทุกมุมโลกที่มีประสบการณ์ในการผลักดันการเคลื่อนไหวทางการเมืองภายใต้การล็อกดาวน์ มีนวัตกรรมทางการเมืองมากมายที่พวกเขาพยายามนำเสนอ ทั้งนี้กรณีศึกษาที่หยิบยกมาจาก 1 งานศึกษา ที่คิดว่าน่าสนใจและสามารถนำไปเป็นแนวทางในการค่อยๆ คิดว่า ในฐานะคนธรรมดา ภายใต้ยุค COVID-19 จะมีส่วนร่วมทางการเมืองอะไรได้บ้าง คือบทความของ Sobhi Mohanty หัวข้อ “From communal violence to lockdown hunger: emergency responses by civil society networks in Delhi, India” เผยแพร่เมื่อเดือนเมษายน ที่ศึกษารวบรวมชุดประสบการณ์ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมทั่วโลกและพยายามนำเสนอว่าอะไรคือทางเลือกในการเคลื่อนไหวทางการเมืองบ้าง มีข้อเสนอ 4 ประเด็น ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำกันอยู่แม้จะไม่ใช่ช่วงโควิดก็ตาม เพราะบางที่เราอาจคิดว่าเราสามารถที่จะเคลื่อนไหวทางการเมืองผ่านออนไลน์ได้ การระดมมวลชน หรือการระดมรายชื่อเพื่อต่อต้านรัฐบาล แต่ในความเป็นจริงมีข้อจำกัดเยอะมากโดย Mohanty เสนอ 4 เรื่องที่น่าสนใจ ก็คือ

1. คนที่สนใจเรื่องประชาธิปไตยควรสร้างช่องทางใหม่ๆ ให้คนตัวเล็กตัวน้อยมีพื้นที่ในการพูดเรื่องของตัวเองผ่านสื่อทางเลือกมากขึ้น เพราะในอดีต ประเด็นคือ เราสามารถไปหาเขาได้ มีนักข่าวพลเมือง แต่คนที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 จริงๆ หรือนโยบายของรัฐอยู่ในพื้นที่ที่เราเข้าไม่ถึง ฉะนั้นจะอย่างไรให้เราสามารถเป็นตัวเชื่อมและขยายพื้นที่ให้เค้ามามีพื้นที่ในการแสดงออกมากขึ้น

2. การจัดทำนโยบายทางเลือกคู่ขนานไปพร้อมกับการตรวจสอบและกดดันรัฐบาล

3. จัดตั้งรัฐบาลเงาโดยมีผู้เชี่ยวชาญหลายๆ ด้านและผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงเข้ามาช่วยกันสร้างรัฐบาลเงาที่ทำงานและตรวจสอบรัฐบาล พร้อมกับนำเสนอแนะนโยบายด้วย

4. การพยายามสร้างการมีส่วนร่วมของคนในวงกว้างผ่านช่องทางออนไลน์ที่หลากหลายและสนุกสนานมากขึ้น

นี่เป็นข้อเสนอที่สนุกและง่ายที่จะทำให้เราเห็นว่าในท่ามกลางยุคโควิดนี้เราจะมีส่วนร่วมทางการเมืองกันได้อย่างไรบ้าง

สรุป

ประเทศไทยจะประสบกับปัญหาสถานการณ์ของโรคไวรัสชนิดหนึ่งที่เรียกว่า (Virus corona 2019) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการเมืองไทยช่วงนั้นจะมีความสับสนในเบื้องต้นเป็นอย่างมากทั้งเรื่องการบริหารจัดการและการหาวิธีการเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างไวหรือเฉียบพลันได้ แต่ผู้บริหารประเทศไทยในยุคนั้นถือว่ามีความชัดเจนในการบริหารจัดการและแสวงหาแนวทางเข้ามาช่วยเหลือประชาชนได้อย่างเหมาะสมและลดอัตราการเสียชีวิตลงได้อย่างทันกับสถานการณ์ของโลกได้อย่างดี ส่วนหนึ่งเกิดจากการบริหารจัดการเมืองในการบริหารจัดการ โครงสร้างการบริหารในสถานการณ์โควิดโดยคณะรัฐมนตรีเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนและเสนอแนวทางการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาของสถานการณ์ดังกล่าว อย่างเป็นรูปธรรมจะเห็นได้ว่าการนำเสนอข้อมูลสู่ประชาชนก็มีความชัดเจน ถูกต้องและปฏิบัติได้อย่างทันที่

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ เลิศชูสกุล . (2563). We watch จัดเสวนาออนไลน์ new (ab) normal ทางการเมือง . ออนไลน์. แหล่งที่มา: <https://www.interfacejournal.net/wp-content/uploads/2020/04/Mohanty.pdf>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). “การบริหารจัดการเมืองในสถานการณ์ COVID-19”. ออนไลน์. แหล่งที่มา: <https://imd.nmu.ac.th/summary-questions-about-city-management-and-covid-19-th/>
- กระทรวงสาธารณสุข. (2565). แนวทางการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในพื้นที่ชุมชน", 2021. ออนไลน์. แหล่งที่มา: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7195988/>
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2564). การจัดการภาวะฉุกเฉินในเมืองในสถานการณ์ COVID-19.
- World Health Organization (WHO). (2563). Strengthening Preparedness for COVID-19 in Cities and Urban Settings.
- United Nations (UN). (2563). Policy Brief: COVID-19 in an Urban World.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC). (2563). Interim Guidance on Management of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in Correctional and Detention Facilities. 2020.
- International Monetary Fund (IMF), "The Economic Impact of COVID-19 on Cities.